

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Л.М. Шимановська-Діанич
(ініціали, прізвище)

«30» серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ВВЕДЕННЯ В ПРОФЕСІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ІСТОРІЯ
МЕНЕДЖМЕНТУ»

освітня програма/спеціалізація «Менеджмент», «Бізнес-адміністрування»

спеціальність 073 Менеджмент
(код) (назва спеціальності)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(код) (назва галузі знань)

ступінь вищої освіти бакалавр
бакалавр, магістр, доктор філософії)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена та
рекомендована до використання в освітньому процесі
на засіданні кафедри менеджменту
Протокол від «30» серпня 2020 року № 11

Полтава 2020

Укладач:

Гусаковська Т.О., к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент» ступеня бакалавр

_____ Л.М. Шимановська-Діанич
(підпис) (ініціали, прізвище)

«29» серпня 2020 року

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Бізнес-адміністрування» спеціальності «Менеджмент» ступеня «бакалавр»

_____ Я.О. Барибіна
(підпис) (ініціали, прізвище)

«29» серпня 2020 року

ЗМІСТ

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни	4
Розділ 2 Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання	4
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни	5
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни	9
Розділ 5. Система оцінювання знань студентів	18
Розділ 6. Інформаційні джерела	19
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни.....	20

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1. Опис навчальної дисципліни «Введення в професійну діяльність та історія менеджменту»

Мова викладання	українська
Статус дисципліни: обов'язкова	
Курс/семестр вивчення	1 курс/1, 2 семестр
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	10 кредитів ЄКТС
Денна форма навчання:	
Кількість годин: – загальна кількість: 1 семестр - 150, 2 семестр - 150.	
- лекції: 60	
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 60	
- самостійна робота: 180	
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): 1 семестр – ПМК, 2 семестр - ПМК	
Заочна форма навчання	
Кількість годин: – загальна кількість: 1 семестр - 150, 2 семестр - 150.	
- лекції: 1 семестр - 4, 2 семестр - 4.	
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 1 семестр - 6, 2 семестр - 6.	
- самостійна робота: 1 семестр - 140, 2 семестр - 140.	
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): 1 семестр - ПМК, 2 семестр - ПМК	

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни - ознайомлення майбутніх менеджерів із основними, найбільш значимими напрямками історії розвитку менеджменту на різних етапах формування науки управління, формування уявлення про зміст управлінської праці, умови і особливості діяльності сучасного менеджера.

Таблиця 2. Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства(ПР3);</p> <p>описувати зміст функціональних сфер діяльності організацій (ПР5);</p> <p>застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації (ПР8);</p> <p>демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи (ПР9);</p> <p>демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації (ПР11);</p> <p>демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним (ПР16);</p> <p>виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера (ПР17).</p>	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу (33).</p> <p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (34).</p> <p>Здатність та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (35).</p> <p>Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (39).</p> <p>Здатність до адаптації та дії в новій ситуації (311).</p> <p>Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (312).</p> <p>Здатність визначати та описувати характеристики організації (СК1).</p> <p>Здатність діяти соціально відповідально та свідомо СК6).</p> <p>Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту (СК7).</p> <p>Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань (СК9).</p> <p>Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління (СК11).</p>

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретичні основи історії розвитку управлінської думки

Тема 1. Введення в теорію і практику менеджменту

Необхідність вивчення дисципліни «Введення в професійну діяльність та історія менеджменту» в підготовці менеджерів, цілі, задачі, предмет, зміст курсу. Управління як вид діяльності. Поняття менеджменту, його сутність і характерні ознаки. Особливості і специфіка управлінської діяльності.

Тема 2. Менеджер в організації

Менеджер як професія, ролі менеджерів. Менеджер та підприємець. Класифікація груп менеджерів. Модель сучасного менеджера. Світовий досвід і задачі підготовки менеджерів на Україні в ринкових умовах господарювання. Вимоги до менеджерів.

Тема 3. Управлінська думка в стародавні часи

Загальна характеристика сфер людського життя, в яких знаходять прояв дії управління. Характеристика управлінських революцій. Історичні періоди розвитку і практичне управління. Чинники, які вплинули на розвиток менеджменту як науки. Еволюція управління як наукової дисципліни.

Тема 4. Особливості розвитку управлінської думки в Україні.

Джерела вивчення розвитку управлінської думки в Україні. Господарювання і управління в Київській Русі. Розвиток управлінської думки в Україні до середини XIX ст. Управлінська думка в Україні з другої половини XIX століття до 1917 року.

Модуль 2. Еволюція науки управління та її сучасний стан

Тема 5. Зміст основних положень школи наукового управління.

Ф.У. Тейлор - засновник школи наукового управління. Основні положення системи управління Ф.У. Тейлора. Ф. і Л. Гілбретт, Г.Гантт і їх роль в розвитку школи наукового менеджменту. Г. Форд і розробка ним організаційно-технічних принципів управління. Основні недоліки і внесок школи наукового управління в розвиток менеджменту.

Тема 6. Становлення адміністративної школи управління.

«Файолізм» або загальна теорія менеджменту. Чотирнадцять принципів управління А.Файоля. Теорія бюрократії М.Вебера. Г. Лютер, Л.Урвік, Дж.Муні, Г. Черч і їх внесок у розвиток адміністративної школи. Роль Г.Емерсона в розвитку теорії управління. Основні недоліки адміністративного підходу і внесок класичної школи в розвиток менеджменту.

Тема 7. Соціально-психологічні теорії управління.

Передумови виникнення шкіл людських стосунків і поведінкових наук. Мері Паркер Фоллет, Олівер Шелдон, Гюго Мюнстерберг, Честер Ірвінг Бернард та їх внесок в розвиток теорії менеджменту. Біхевіористичний напрям у менеджменті. Абрахаам Маслоу; Девід Мак-Клеланд, Дуглас Мак-Грегор, Фредерік Герцберг, Кріс Арджиріс, Ренсіс Лайкерт – представники школи поведінкових наук, використання положень їх теорій з метою виявлення потенційних можливостей працівника. Недоліки та основний внесок шкіл людських стосунків і поведінкових наук в розвиток менеджменту.

Тема 8. Сучасні підходи і теорії управління.

Школа науки управління або кількісний підхід. Комплексний, інтеграційний, маркетинговий, функціональний, динамічний, відтворювальний, процесний, нормативний, кількісний, адміністративний, поведінковий, ситуаційний, системний, процесний підходи і їх основний зміст. Сучасна організаційна парадигма. Теорія організаційної культури.

Тема 9. Становлення і особливості розвитку американського, японського і західноєвропейського менеджменту

Принципи японського управління та їх еволюція. Особливості американського менеджменту. Концепція соціального ринкового господарювання Л. Ерхарда. «Шведська модель соціалізму» в умовах ринкової економіки.

Тема 10. Особливості формування сучасної системи менеджменту в Україні.

Підходи до управління в перші десятиліття соціалістичної доби. Видатні представники радянського менеджменту та їх внесок в розвиток управлінської думки: О.К. Гастев, П.М. Керженцев, Ф.Р. Дунаєвський, О.О. Богданов та інші. Зміни в системі управління в 50-70 роки ХХ століття. Управлінська сутність перебудови і перехід України до ринкового регулювання економіки. Нова управлінська парадигма України періоду її ринкового реформування. Українська наука і сучасна теорія та практика управління.

Модуль 3. Особливості управлінської діяльності сучасного менеджера

Тема 11. Сучасний менеджер: особливості діяльності та орієнтири

Умови й особливості діяльності сучасного менеджера. Функції керівника. Якість, здібності і навички, необхідні сучасному менеджеру. Фактори, що впливають на діяльність сучасних менеджерів. Орієнтири сучасного ефективного менеджера. Успішні менеджери сьогодення: історія успіху, основні якості.

Тема 12. Типологія керівників та стилі керівництва

Типи керівників. Авторитарний тип керівника: основні риси. Переваги та недоліки демократичного типу керівника. Характеристика ліберального типу керівника. Поняття стилю керівництва, його особливості і види. Вибір оптимального стилю керівництва. Принципи, яких слід дотримуватись при спілкуванні з підлеглими.

Тема 13. Зміст і організація управлінської діяльності

Управління як предмет трудової діяльності. Специфіка управлінської праці. Наукова організація управлінської праці. Розподіл функцій управлінського персоналу. Категорії управлінського персоналу. Організація роботи апарату управління. Організація робочого місця керівника. Планування часу керівника.

Тема 14. Техніка контактів керівника з підлеглими

Особливості і специфіка взаємодії керівника з підлеглими. Етика і правила спілкування менеджера з підлеглими. Основні психологічні якості особистості, їх врахування і використання. Правила постановки задач підлеглим. Оцінка роботи підлеглих. Стимулювання і мотивація підлеглих.

Тема 15. Комунікації в управлінні

Спілкування і комунікація. Компоненти й етапи комунікаційного процесу. Види комунікаційних мереж. Загальна характеристика комунікаційних стилів. Перешкоди на шляху міжособистісних комунікацій. Шляхи удосконалення комунікацій в управлінні.

Модуль 4. Сучасні підходи, методи та інструменти в менеджменті

Тема 16. Системний підхід в менеджменті

Поняття системи. Роль системного підходу в управлінні соціально-економічними системами. Порівняння холістичного і редукціоналістичного підходів що застосовуються у науці. Застосування теорії самоорганізації в менеджменті сучасними підприємствами. Умови досягнення синергетичного ефекту від взаємодії елементів системи.

Тема 17. Організація як соціально-економічна система.

Поняття організації. Формальна та неформальна організація. Сутність та основні ознаки організації. Структура організації. Причини виникнення та принципи функціонування організації.

Тема 18. Процесний підхід у менеджменті.

Роль процесного підходу в управлінні організацією. Поняття процесу. Основні критерії процесу. Види процесів в організації. Процес управління та його особливості. Механізм управління.

Тема 19. Сучасні інструменти та методи менеджменту

Методи менеджменту. Методи процесу управління.

Проблеми сучасних організацій в менеджменті. Управління стосунками з клієнтами. Бенчмаркінг. Відкриті інновації. Управління міждисциплінарними інноваційними командами. Управління знаннями. Управління змінами. Менеджмент якості.

Культура організації як інструмент управління. Структурні елементи та властивості організаційної культури. Функції організаційної культури. Удосконалення і розвиток організаційної культури і її вплив на ефективність діяльності організації.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4. Тематичний план навчальної дисципліни «Введення в професійну діяльність та історія менеджменту»

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Теоретичні основи історії розвитку управлінської думки					
<p>Тема 1. Введення в теорію і практику менеджменту</p> <p>1. Цілі, задачі, предмет, зміст курсу.</p> <p>2. Управління як вид діяльності.</p> <p>3. Поняття менеджменту, його сутність і характерні ознаки.</p> <p>4. Особливості і специфіка управлінської діяльності.</p>	2	<p>Тема 1. Введення в теорію і практику менеджменту</p> <p>1. Цілі, задачі, предмет, зміст курсу.</p> <p>2. Управління як вид діяльності.</p> <p>3. Поняття менеджменту, його сутність і характерні ознаки.</p> <p>4. Особливості і специфіка управлінської діяльності</p>	2	<p>Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми:</p> <p>Менеджмент в умовах постіндустріальної економіки.</p> <p>Специфіка управлінської діяльності в сучасних умовах</p>	11
<p>Тема 2. Менеджер в організації</p> <p>1. Менеджер та підприємець</p> <p>2. Типи та рівні менеджменту</p> <p>3. Управлінські ролі</p>	2	<p>Тема 2. Менеджер в організації</p> <p>1. Менеджер як професія, ролі менеджерів.</p> <p>2. Менеджер та підприємець. Класифікація груп менеджерів.</p> <p>3. Модель сучасного менеджера.</p> <p>4. Світовий досвід і задачі підготовки</p>	2	<p>Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми:</p> <p>Модель сучасного менеджера.</p> <p>Світовий досвід і задачі</p>	11

		менеджерів на Україні в ринкових умовах господарювання. Вимоги до менеджерів.		підготовки менеджерів на Україні в ринкових умовах господарювання.	
Тема 3 «Управлінська думка в стародавні часи» 1. Характеристика управлінських революцій. 2. Чинники, які вплинули на розвиток менеджменту як науки. 3. Еволюція управління як наукової дисципліни.	2	Тема 3 «Управлінська думка в стародавні часи» 1. Характеристика управлінських революцій. 2. Чинники, які вплинули на розвиток менеджменту як науки. Еволюція управління як наукової дисципліни.	2	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми: Історичні періоди розвитку і практичне управління. Чинники, які вплинули на розвиток менеджменту як науки.	11
Тема 4 «Особливості розвитку управлінської думки в Україні». 1. Джерела вивчення розвитку управлінської думки в Україні. 2. Господарювання і управління в Київській Русі. 3. Розвиток управлінської думки в Україні до середини XIX ст. 4. Управлінська думка в Україні з другої половини XIX століття до 1917 року.	2	Тема 4 «Особливості розвитку управлінської думки в Україні». 1. Джерела вивчення розвитку управлінської думки в Україні. 2. Господарювання і управління в Київській Русі. 3. Розвиток управлінської думки в Україні до середини XIX ст. 4. Управлінська думка в Україні з другої половини XIX століття до 1917 року.	2	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми: Господарювання і управління в Київській Русі. Розвиток управлінської думки в Україні до середини XIX ст. Управлінська думка в Україні з другої половини XIX століття до 1917 року.	11
Модуль 2. Еволюція науки управління та її сучасний стан					
Тема 5. Зміст основних положень школи наукового управління.	4	Тема 5. Зміст основних положень школи наукового управління. 1. Основні положення системи	4	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем.	7

<p>1. Основні положення системи управління Ф.У. Тейлора. 2. Ф. і Л. Гілбретт, Г.Гантт і їх роль в розвитку школи наукового менеджменту. 3. Г. Форд і розробка ним організаційно-технічних принципів управління. 4. Основні недоліки і внесок школи наукового управління в розвиток менеджменту.</p>		<p>управління Ф.У. Тейлора. 2. Ф. і Л. Гілбретт, Г.Гантт і їх роль в розвитку школи наукового менеджменту. 3. Г. Форд і розробка ним організаційно-технічних принципів управління. 4. Основні недоліки і внесок школи наукового управління в розвиток менеджменту.</p>		<p>Підготувати повідомлення на теми: Система управління Ф.У. Тейлора. Ф. і Л. Гілбретт, Г.Гантт і їх роль в розвитку школи наукового менеджменту. Порівняти принципи наукового управління Г. Форда та Ф.Тейлора.</p>	
<p>Тема 6. Становлення адміністративної школи управління. 1. «Файолізм» або загальна теорія менеджменту. Чотирнадцять принципів управління А.Файоля. 2. Теорія бюрократії М.Вебера. 3. Г. Лютер, Л.Урвік, Дж.Муні, Г. Черч і їх внесок у розвиток адміністративної школи. 4. Основні недоліки адміністративного підходу і внесок класичної школи в розвиток менеджменту.</p>	4	<p>Тема 6. Становлення адміністративної школи управління. 1. «Файолізм» або загальна теорія менеджменту. Чотирнадцять принципів управління А.Файоля. 2. Теорія бюрократії М.Вебера. 3. Г. Лютер, Л.Урвік, Дж.Муні, Г. Черч і їх внесок у розвиток адміністративної школи. 4. Основні недоліки адміністративного підходу і внесок класичної школи в розвиток менеджменту.</p>	4	<p>Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми: Теорія бюрократії М.Вебера. Г. Лютер, Л.Урвік, Дж.Муні, Г. Черч і їх внесок у розвиток адміністративної школи. Роль Г.Емерсона в розвитку теорії управління.</p>	7
<p>Тема 7. Соціально-психологічні теорії управління. 1. Передумови виникнення шкіл людських стосунків і</p>	6	<p>Тема 7. Соціально-психологічні теорії управління. 1. Передумови виникнення шкіл людських стосунків і поведінкових</p>	6	<p>Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на</p>	8

<p>поведінкових наук. 2. Хотторнські експерименти Елтона Мейо. 3. Мері Паркер Фоллет, Олівер Шелдон, Гуго Мюнстерберг, Честер Ірвінг Барнард та їх внесок в розвиток теорії менеджменту. 4. Біхевіористичний напрям у менеджменті. Представники школи поведінкових наук, використання положень їх теорій з метою виявлення потенційних можливостей працівника. 5. Недоліки та основний внесок шкіл людських стосунків і поведінкових наук в розвиток менеджменту.</p>		<p>наук. 2. Хотторнські експерименти Елтона Мейо. 3. Мері Паркер Фоллет, Олівер Шелдон, Гуго Мюнстерберг, Честер Ірвінг Барнард та їх внесок в розвиток теорії менеджменту. 4. Біхевіористичний напрям у менеджменті. Представники школи поведінкових наук, використання положень їх теорій з метою виявлення потенційних можливостей працівника. 5. Недоліки та основний внесок шкіл людських стосунків і поведінкових наук в розвиток менеджменту.</p>		<p>теми: Охарактеризувати внесок основних представників школи людських відносин у розвиток менеджменту (персоналії – за вибором). Біхевіористичний напрям у менеджменті.</p>	
<p>Тема 8. Сучасні підходи і теорії управління. 1. Поведінкова концепція 2. Школа науки управління або кількісний підхід 3. Системний підхід 4. Процесний підхід 5. Ситуаційний менеджмент 6. Теорія організаційної культури</p>	2	<p>Тема 8. Сучасні підходи і теорії управління. 1. Поведінкова концепція 2. Школа науки управління або кількісний підхід 3. Системний підхід 4. Процесний підхід 5. Ситуаційний менеджмент 6. Теорія організаційної культури</p>	2	<p>Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми: Сучасна організаційна парадигма. Теорія організаційної культури.</p>	6

Тема 9. Становлення і особливості розвитку американського, японського і західноєвропейського менеджменту 1. Характеристика американської моделі управління 2. Азіатський (японський) менеджмент 3. Західноєвропейський менеджмент	4	Тема 9. Становлення і особливості розвитку американського, японського і західноєвропейського менеджменту 1. Характеристика американської моделі управління 2. Азіатський (японський) менеджмент 3. Західноєвропейський менеджмент	4	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми: Концепція соціального ринкового господарювання Л. Ерхарда. «Шведська модель соціалізму» в умовах ринкової економіки.	7
Тема 10. Особливості формування сучасної системи менеджменту в Україні. 1. Підходи до управління в перші десятиліття соціалістичної доби. 2. Видатні представники радянського менеджменту та їх внесок в розвиток управлінської думки 3. Українська наука і сучасна теорія та практика управління.	2	Тема 10. Особливості формування сучасної системи менеджменту в Україні. 1. Підходи до управління в перші десятиліття соціалістичної доби. 2. Видатні представники радянського менеджменту та їх внесок в розвиток управлінської думки 3. Українська наука і сучасна теорія та практика управління.	2	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми: Нова управлінська парадигма України періоду її ринкового реформування. Українська наука і сучасна теорія та практика управління.	11
Модуль 3. Особливості управлінської діяльності сучасного менеджера					
Тема 11. Сучасний менеджер: особливості діяльності та орієнтири 1. Умови й особливості діяльності сучасного	2	Тема 11. Сучасний менеджер: особливості діяльності та орієнтири 1. Умови й особливості діяльності сучасного менеджера 2. Якості, здібності і навички,	2	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми:	10

менеджера 2. Якості, здібності і навички, необхідні сучасному менеджеру 3. Орієнтири сучасного ефективного менеджера		необхідні сучасному менеджеру Орієнтири сучасного ефективного менеджера		Фактори, що впливають на діяльність сучасних менеджерів. Орієнтири сучасного ефективного менеджера. Успішні менеджери сьогодення: історія успіху, основні якості.	
Тема 12. Типологія керівників та стилі керівництва 1. Типи керівників 2. Поняття стилю керівництва, його особливості і види 3. Вибір оптимального стилю керівництва	6	Тема 12. Типологія керівників та стилі керівництва 1. Типи керівників 2. Поняття стилю керівництва, його особливості і види 3. Вибір оптимального стилю керівництва	6	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми: Вибір оптимального стилю керівництва. Принципи, яких слід дотримуватись при спілкуванні з підлеглими.	9
Тема 13. Зміст і організація управлінської діяльності 1. Управління як предмет трудої діяльності 2. Розподіл функцій управлінського персоналу 3. Організація роботи апарату управління	4	Тема 13. Зміст і організація управлінської діяльності 1. Управління як предмет трудової діяльності 2. Розподіл функцій управлінського персоналу 3. Організація роботи апарату управління	4	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми: Менеджмент в умовах постіндустріальної економіки. Специфіка управлінської діяльності в сучасних умовах Організація роботи апарату управління.	10

				Організація робочого місця керівника. Планування часу керівника	
Тема 14. Техніка контактів керівника з підлеглими 1. Особливості і специфіка взаємодії керівника з підлеглими. 2. Правила постановки задач підлеглим. Оцінка роботи підлеглих. 3. Стимулювання і мотивація підлеглих.	2	Тема 14. Техніка контактів керівника з підлеглими 1. Особливості і специфіка взаємодії керівника з підлеглими. 2. Правила постановки задач підлеглим. Оцінка роботи підлеглих. 3. Стимулювання і мотивація підлеглих.	2	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми: Особливості стимулюванні працівників різних категорій Нематеріальні стимули та їх значення	8
Тема 15. Комунікації в управлінні 1. Спілкування і комунікація. 2. Компоненти й етапи комунікаційного процесу. 3. Види комунікаційних мереж.	4	Тема 15. Комунікації в управлінні 1. Спілкування і комунікація. 2. Компоненти й етапи комунікаційного процесу. 3. Види комунікаційних мереж. 4. Шляхи удосконалення комунікацій в управлінні.	4	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми: Загальна характеристика комунікаційних стилів. Перешкоди на шляху міжособистісних комунікацій.	12
Модуль 4. Сучасні підходи, методи та інструменти в менеджменті					
Тема 16. Системний підхід в менеджменті 1. Поняття системи. 2. Роль системного підходу в	2	Тема 16. Системний підхід в менеджменті 1. Поняття системи. 2. Роль системного підходу в	2	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на	11

управління соціально-економічними системами. 3. Умови досягнення синергетичного ефекту від взаємодії елементів системи.		управління соціально-економічними системами. 3. Умови досягнення синергетичного ефекту від взаємодії елементів системи.		теми: Порівняння холістичного і редуціоналістичного підходів що застосовуються у науці. Застосування теорії самоорганізації в менеджменті сучасними підприємствами.	
Тема 17. Організація як соціально-економічна система 1. Поняття організації. 2. Сутність та основні ознаки організації. 3. Структура організації.	4	Тема 17. Організація як соціально-економічна система 1. Поняття організації. 2. Сутність та основні ознаки організації. 3. Структура організації.	4	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми: Формальні та неформальні організації. Причини виникнення та принципи функціонування організації.	12
Тема 18. Процесний підхід у менеджменті 1. Роль процесного підходу в управлінні організацією. 2. Поняття процесу. Процес управління та його особливості. 3. Механізм управління.	2	Тема 18. Процесний підхід у менеджменті 1. Роль процесного підходу в управлінні організацією. 2. Поняття процесу. Процес управління та його особливості. 3. Механізм управління.	2	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми: Види процесів в організації. Процес управління та його особливості.	11
Тема 19. Сучасні інструменти	4	Тема 19. Сучасні інструменти та	4	Управління стосунками з	7

<p>та методи менеджменту</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи менеджменту. 2. Культура організації як інструмент управління. 3. Структурні елементи та властивості організаційної культури. 		<p>методи менеджменту</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи менеджменту. 2. Культура організації як інструмент управління. 3. Структурні елементи та властивості організаційної культури. 	<p>клієнтами.</p> <p>Культура організації як інструмент управління.</p> <p>Удосконалення і розвиток організаційної культури і її вплив на ефективність діяльності організації.</p> <p>Бенчмаркінг.</p> <p>Відкриті інновації.</p> <p>Управління міждисциплінарними інноваційними командами.</p>	
--	--	---	---	--

Розділ 5 «Система оцінювання знань студентів»

Таблиця 5. Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
1 семестр	
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять (1 бал); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (2 бали); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (6 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 5-10): відвідування занять (1 бал); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (2 бали); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (6 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом за семестр	100
2 семестр	
Модуль 3 (теми 11-15): відвідування занять (1 бал); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (2 бали); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (6 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 4 (теми 16-19): відвідування занять (1 бал); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (2 бали); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (6 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом за семестр	100

Таблиця 6. Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Дуже добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно достатньо
35–59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні

1. Виханский О.С., Наумов А.И. Менеджмент: учебник. Москва: Гардарики, 2014. 576 с.
2. Волкова А. В., Котвіцька А. А., Кубарева І. В. Менеджмент: історичний огляд становлення науки. Збірник наукових праць співробітників НМАПО ім. П.Л. Шулика. 2012. Вип. 21, кн. 4. С. 578-585.
3. Всеобщая история менеджмента / И. И. Мазур, В. Д. Шапиро, Н. Г. Ольдерогге. Москва: Элима, 2006. 885 с.
4. Історія розвитку та роль менеджменту в сучасних організаціях. Менеджмент: підручник / Т. Л. Мостенська, В. О. Новак, М. Г. Луцький, О. В. Ільченко. 2-ге вид. Київ : Кондор, 2012. С. 22–76.
5. Кузнецова Т.О. Менеджмент: теорія і практика. Львів : Магнолія-2006, 2017. 293 с.
6. Ладонько Л. С., Михайловська О. В., Філіпова Н. В. Менеджмент: теорія та практика [Текст] : навч. посібник. Київ : Кондор, 2015. 268 с.
7. Юрик Н.Є. Історія менеджменту : Курс лекцій. Тернопіль : ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. 114 с. Хміль Ф.І. Менеджмент : підручник. Київ: Академвидав, 2007. 608 с.

Додаткові

1. Назарчук Т. В., Косіюк О.М. Менеджмент організацій: навч. посібник. Київ : Центр учб. л-ри, 2015. 560 с.
2. Ротер М. Тойота Ката. Лидерство, менеджмент и развитие сотрудников для достижения выдающихся результатов. Санкт-Петербург : Питер, 2014. 304 с.
3. Копитова І. В. Комунікації як основа механізму управління. Інноваційна економіка. 2016. № 5/6. С. 146–151.

4. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента / пер. с англ. Москва: Диалектика, 2016. 672 с.

5. Осовська Г.В., Осовський О.А. Менеджмент [Текст] : підручник. Київ : Кондор, 2015. 563 с.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.

2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає перелік конкретних програмних продуктів – відсутнє.

3. Дистанційний курс «Введення в професійну діяльність та історія менеджменту», який розміщено у програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ (<https://el.puet.edu.ua/>).